

LIBRARY

JUN 18 1979

STATE HISTORICAL SOCIETY
OF WISCONSIN

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LX Nr. 17

KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO [JUNE] 14, 1979

KAINA 10 c.

KASDIEN

Ryškūs socialiniai poslinkiai Lietuvos kaime

BUVO KO PASIDŽIAUGTI GERIAUSI JIEMS LINKĖJIMAI KAD NESULAUKTŲ GAISRO LAI UŽGIRSTA, KO NORIME

Gegužės priešpaskutiniame savaitgalį, 18-20 dienomis, Lietuvos Darbininkų Susivienijimo čia gimusių narių buvo nemaža šventė. Čikagoje, Ford City Bowling Center sporto salėje vyko nacionalinis 28-tas bowlingų tournamentas-rungtynės. Ir kaip sako LDS prez. Servit Gugas, tokių sėkmingų rungtynių LDS bowlingų sąjūdžio istorijoje nėra buvę.

Iš tikrųjų, rungtynėse dalyvavo apie pusantro šimto sportininkų ir sportininkių, suvažiuosiu iš įvairių vietų—iš Detroito, Wisconsin, netgi iš Arkansas ir daugelio kitų vietų.

Rungtynės baigėsi Holiday Inn salėje dideliu banketu. Senajai LDS narių kartai buvo ko pasigėrėti ir pasidžiaugti.

Pastarosiomis savaitėmis daugelio "Vilnies" skaitytojų šeimose vyko ir dar tebevyksta džiugių dienų. Vienų vaikai, kitų anūkai, o dar kitų gal jau proanūkai šventė mokslo baigimo metus—graduation.

Visi šie įvairaus amžiaus jaunuoliai gavę mokykloje mokslo baigimo diplomus, vieni išeina į savistovų gyvenimą, kiti eis toliau į aukštesnius mokslus.

Geriausiu mūsų ir visų dorų lietuvių jiems linkėjimai geriausios sėkmės ir nepamiršti savo lietuvių kilmės.

1979 metai pasauly yra paskelbti vaikų metais, skirti pagalbėti apie vaikus ir jų ateitį.

Bet ima siaubas pagalvojus, kiek pasaulyje vaikų vos vegetuoja alkanai, nuskurę, basi, dažnai be pastogės sulindę kur lindyne—brazilkose.

Arba paimkime ginklų sandėlius, pilnus bombų, visokių raketų, šarvuotųjų, šautuvų. Šie ginklai augantiems vaikams gero nežada. O pasaulis, pradėdamas didžiosiomis ir baigiant mažosiomis tautomis, vis dar ginkluojasi ir ginkluojasi.

Kiekvieno mylinčio vaikus žmogaus pareiga tiems ginklams ir ginklavimuisi padaryti galą, kad augantys vaikai nesulauktų tų ginklų užkurto pasaulinio gaisro.

Beveik trejus metus taiką mylinti žmonija laukė, kol JAV ir TSRS susitarė dėl ginklavimosi apribojimo, SALT sutarties. Visgi susitarė ir kaip atrodo, prez. Carteris su Brežnevu sutartį pasirašys.

Per pirmąjį pasaulinį karą smarkiai nukentėjęs Lietuvos žemės ūkis, atsigavo tik apie 1924 metus, daugeliu rodiklių dar nesiekė 1913 metų lygio. Per 15 metų (1924-1938) pasėlių plotai padidėjo tik trečdaliu, grūdinių kultūrų derlingumas pakilo labai nežymiai: rugių—nuo 9.8 iki 11.8 centnerių iš hektaro, kviečių—nuo 11.2 iki 12.2, miežių nuo 10.8 iki 12.1 centnerio, o linų derlingumas sumažėjo nuo 5.2 iki 3.6 centnerio. Galvijų ir arklių padidėjo 15 procentų, o avių ir kiaulių sumažėjo atitinkamai 15 ir 3 procentais.

Lietuvos žemės ūkio vystymasis kapitalistiniu keliu vedė į vis didėjančią klasinę diferenciaciją kaime, į vis didesnį pagrindinių valstietijos masių nusikurdimą, kapitalistinių-buožinių kaimo elementų stiprėjimą. Ypač sunki buvo naujakurių padėtis. Daugelis jų buvo prasiskolinę ir net negalėjo mokėti procentų, nes to neleido menkos piniginės pajamos.

Šunki ekonominė bei socialinė valstiečių padėtis sukėlė emigraciją. Tėvynė negalėjo išmaitinti savo vaikų. Oficialiais duomenimis, 1923-1939 metais iš Lietuvos emigravo daugiau kaip 75.5 tūkstančio žmonių. Pagal šį "rodiklį" buržuazinė Lietuva užėmė antrą vietą Europoje.

Lietuvos Komunistų partija sunkiausiomis pogrindžio sąlygomis ryžtingai demaskuodavo buržuazijos agrarinę politiką, ugdė darbininkų ir valstiečių sąjungą, būrė į kovą prieš buržuaziją. Ši kova buvo apvainikuota 1940 metais, nuvertus fašistinę diktatūrą. Įvyko socialistinė revoliucija, buvo paskelbta Tarybų valdžia, Lietuva priimta į Tarybų Sąjungos sudėtį.

Lenino kooperacijos plano įgyvendinimas prasidėjo Tarybinei armijai išvadavus Lietuvą. Per trumpą laiką buvo likviduoti fašistinės okupacijos padariniai, ir Tarybų Lietuvoje prasidėjo naujas kovos už galutinę socializmo pergalę etapas.

Džiugu, bet per daug džiaugtis dar nėra ko. JAV kongrese piktos reakcinės jėgos dirba prieš sutartį. Šios jėgos, kurių šūkis "Better dead than red" nepaiso kas ištikty pasauli, jeigu pavyktų sutarčiai pastoti kelią.

Taiką mylinti žmonija žiūri ir stebi, ką mes, amerikiečiai taikos šalininkai, darysime. Ar leisime toms piktoms reakcinėms jėgoms triumfuoti. Ne, neturi jos triumfuoti! Mes norime taikos per nusiginlavimą! Tokio žodžio iš mūsų laukia taikos trokštantis pasaulis.

Matykime savo senatorius ir kongresmanus. Kvieskime ir kitus, kad matytų. Lai jie išgirsta, ko mes norime. S. J. Jokubka

Dabartinis Lietuvos kaimas.

Antano Sutkaus nuotrauka

pas—kova už žemės ūkio kolektyvizaciją. Partija ėmėsi priemonių buožėms apriboti, padėjo darbo valstiečiams ūkiškai sustiprėti ir nukreipė juos socializmo keliu.

Nepaisant to, kad kolektyvizacija Lietuvoje vyko aršios klasių kovos sąlygomis, jos tempai buvo nepaprastai spartūs. Socialistinio žemės ūkio galutinę pergalę buvo pasiekta iš esmės jau 1950 metais: tų metų liepos 1 d. kolūkiuose buvo 72.8 procento visų respublikos valstiečių ūkių, o 1953 metų liepos 1-ąją—98.9 procento. Taip Lietuvoje galutinai buvo išspręstas agrarinis klausimas.

Tarybų Lietuvos kaime per labai trumpą laiką buvo sukurti tvirti šiuolaikinės socialistinio žemės ūkio materialinės-gamybinės bazės pagrindai ir pasiektas persilaužimas didinant žemės ūkio gamybą.

Bendroji žemės ūkio produkcija (sugretinamomis 1973 metų kainomis) 1950-1977 metais padidėjo daugiau kaip 2.5 karto. Grūdinių ir ankštinių kultūrų bendras derlius per tą patį laiką padidėjo taip pat 2.5 karto, o jų derlingumas—3.3 karto, mėsos—3.7 karto, pieno—3.4, kiaušinių—3.5 karto. Skaičiuojant vidutiniškai vienam gyventojui 1939-1975 metais mėsos gamyba padidėjo apie 2.3, vartojimas—apie 2 kartus; pieno gamyba 2, vartojimas—1.9 karto; kiaušinių gamyba—apie 3, vartojimas—4.7 karto. Atitinkamai mažėjo grūdų produktų (duonos, miltų, kruopų, pupelių, žirnių), o taip pat bulvių vartojimas.

Kaime žmonės pradėjo gyventi pasiturinčiai. Kolūkiečiai vidutiniškai už darbo dieną, įskaitant ir premijas, 1977 metais gavo 6.46 rublio, tarybinio ūkio darbininkas—6.9 rublio. Palyginus su 1965 metais, uždarbis atitinkamai padidėjo 2.3 ir 2.4 karto.

Jeigu 1950 metais vidutinis miesto gyventojas indėlis taupomosiose kasose buvo 134 rubliai, kaime—tik 49 rubliai, tai 1977 metais šie skaičiai atrodė šitaip: — 1,600 ir 1,692 rubliai.

Dabar žemės ūkio darbuotojai vis labiau vertina butą arba atskirą gyvenamą namą su visais patogumais, vis dažniau išstomis šeimomis maitinasi valgyklose, žinoma, jei patiekalai jose skanūs ir palyginamai nebrangūs. Išėdami į darbą, tėvai palieka mažyliams vaikų darželyje-lopšelyje.

Kolūkiečiai ir tarybinių ūkių darbuotojai, ypač jaunos šeimos, mielai naudojami skalbyklų, cheminio valymo bei dažymo fabriku, kulinarijos parduotuvių paslaugomis.

Kaimo gyventojai labai veiklūs koncertų, spektaklių, kinofilmų, poilsio vakarų, meno saviveiklos meniniam lygiui. Žemdirbiai, pirmiausia pagyvenę žmonės, dažnai naudojami poliklinikų ir kitų gydymo įstaigų paslaugomis, kelia šioms įstaigoms vis didesnius reikalavimus.

(tęsinys sekantčiame pol.)

VILNIS

Lithuanian Peoples Bi-weekly

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50; Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00; foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608 Phone 842-7325

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

Kas stumia JAV ir Kiniją prie suartėjimo

Vašingtonas ir maoistų Kinija vis labiau artėja prie susibičiuliavimo, bendromis jėgomis pastoti pasaulyje kelią demokratijai, socialinei pažangai, ypač socializmui priešakyje su Tarybų Sąjunga. Vis dažniau randa bendrą kalbą per oficialias delegacijas, važinėjantis vieni pas antrus, kad visapusiški santykiai gerėtų ir privestų abi šalis sugulti į viena politinę lovą.

Vašingtonui susibičiuliuoti su maoistais padeda didžiųjų daugnacionalinių korporacijų biznio interesai. Jie numato, kad iš biznio su Kinija gali būti gero pelno. Kinijai reikia mašinų, reikia manufaktūros, gyvenimui buitinių reikmenų. Be to, kelių šimtų milijonų gyventojų Kinijoje pigių darbo rankų marios. Pajungus jas darbui, gamintų televizorius, radijus ir viską taip pigiai, kaip Taiwano kiniečiai. Daugnacionalinių korporacijų biznio interesams tai kvepia, ir dar kaip kvepia.

Prie susibičiuliavimo su Kinijos maoistais Vašingtoną stumia ir ideologiniai interesai. Kinijos maoistai ne tik liežuviais, o ir darbais, tarptautinėje politikoje ėjimais, įrodė, jog jie nepermaldomi priešai Tarybų Sąjungos ir vis labiau užkariaujančių pasaulį socializmo idėjų. Indonezijoje išprovokavę liaudį atidavė imperialistams, Angoloje atvirai išstojo prieš liaudies išsilaisvinimo kovas iš portugalų kolonializmo, Azijoje prieš socialistinį Vietnamą net pakėlė ginklą. Vašingtonui toki maoistai yra kaip pasakiška mana, iškritusi iš dangaus.

Maoistus susibičiuliuoti su Vašingtonu stumia hegemonijos liga. Jie nori pasaulyje pirmą kartą, kad ne Maskva būtų pasaulio politinis centras, o Pekinas. Maoistai dega pavydu, kad nuo JAV ir TSRS priklauso "detentės" proceso vystymasis, kad jos abi pasaulio dėmesio centre, kad nuo jų priklauso karas ar taika, ginklavimasis ar nusiginklavimas, o ne nuo Kinijos.

Kad tai šventa teisybė, faktų gali būti dažni maoistų išpėjimai Vašingtonui, kad nepasitiktų Tarybų Sąjunga.

Daugiau kaip juokas

Anais metais buvo kilusi isterija, kad rinkoje pristigs tualetinio popieriaus. Seimininkės puolėsi pirkti, supermarketų lentynose popieris kaip mat ištuštėjo. Nepraėjo nė mėnesis, popierio vėl atsirado stirtos, bet jau dvigubai brangesnio.

Taipgi daug kas atsimeina, kai užpernai buvo pradėję stigti vaisių konservavimui stiklainiams dangtelių. Bet kai pasibaigė konservavimo sezonas, greitai visose geležinių daiktų parduotuvėse dangtelių atsirado pilna, bet irgi daugiau kaip dvigubai.

Yra buvę ir tokių atsitikimų. Kai kuriuose supermarketuose nei iš šio, nei iš to, žiūrėk, koks senyvas žmogus slankioja palei supermarketo lentynas prisikrovęs ratukus pomidorų sunkos skardinėlių. Ir, girdi, nebeturiu pinigų daugiau prisipirkti, nes kitą mėnesį sunka pabrangsta. Tai ne juokas, o šventa teisybė, šie ju "pranašavimai" išsipildydavo, nežiūrint, kad supermarketo lentynos, linkdavo prikrautos skardinėlių.

Dabar isterija vyksta, kad stinga gazolino ir vis nepristinga. Jeigu automobilistai pirktų jo statines atsargai, kaip mat pristigtų kaip to tualetinio popieriaus ar dangtelių.

Ar gazolino stinga, ar nestinga, nešimsime ginčytis. Bet, kai jo yra ir jis brangsta, tai labai panašu į tų senųjų "pranašavimus," kad "kitą mėnesį pabrangsta pomidorų sunka."

Seimininkės aliarmuoja, kad vis labiau brangsta jautiena mėsa. Kodėl brangsta? Būk fermeriams nebeužsimoka galvijus auginti mėšai. Gal ir taip. Bet supermarketuose ar mėsos parduotuvėse ant prekystalių mėšos kiek tik nori.

Ar nedaugiau kaip juokas!

UŽ KINIJOS KALĖJIMO SIENŲ

"New York Times" spausdina iš Kinijos gautą medžiagą, pasakojančią apie nežmonišką sąlygą, kaip Kinijos Czinčeno kalėjime buvo ir tebėra kalinami Pekino režimo politiniai priešiniai.

Czinčeno kalėjimas aukštiesiems režimo politiniams priešiniams visiškai izoliuotas nuo aplinkinio pasaulio. Kas vyksta už trijų metrų

storio mūrinių sienų, žino tik patys kaliniai, kurie retai tiekia gyvi, ir prižiūrėtojai, kurie būna ne vyresni kaip 20 metų, ir valdą kalėjimą specialūs viešojo saugumo ministerijos darbuotojai.

Kalėjimo personalas niekieno nebūdžiamas — savavaliauja, todėl visų kategorijų kaliniai retai gauna net ir tą menką davinį, kurį turėtų

APŽVALGA

"NAUJIENŲ" REDAKTORIUI KARCĖS PILIULĖS

Gegužės 20 d. Čikagoje Jaunimo sodelyje buvo paminėta Pr. Gudyno 50 m. žuvimo sukaktis. Kaip žinia, kapitonas Pr. Gudynas buvo fašistinės Lietuvos premjero Voldemaro "bodyguard" ir 1929 m., gegužės 6 d. atentato metu prieš premjerą Kaune prie teatro žuvo nuo teroristo rankos. Sakoma, kulka, iššauta iš pistoleto iš labai arti, pataikė jam į pakaušį.

Į paminėjimą buvo atvykęs Prano Gudyno giminaitis iš Detroito ir pasakė vertą dėmesio kalbą. Kaip "Draugo" Koresp. gegužės 22 dienos laidoje rašo: jis "apgalestavo, kad Pr. Gudyno žudikai—teroristai išvengė mirties, o vienas jų (Naujienu redaktorius M. Gudelis) ir šiuo metu laisvai, niekieno nevaržomas atlieka dar baisesnį lietuvių skaldymo darbą." Ir, girdi, "jei nuo atentatininkų žuvo tik vienas asmuo (kiti trys buvo sužeisti), tai dabar nuo atentatininko teroro nekaltai kenčia daugelis lietuvių." Vadinasi, nuo M. Gudelio.

Iškilmų pirmininkas karininkas Jonas Gaižutis, kaip tas "Draugo" Koresp. pažymi, irgi apgalestavo, kad vienas iš trijų teroristų šiuo metu tebegyvena Čikagoje.

Iškilmėse pagrindinis kalbėtojas teisininkas majoras Juozas Vilutis, nusakęs trijų teroristų likimą, kuri vienas buvęs Lietuvos valdžios suimtas ir sušaudytas, kitas bolševikų laikais buvęs jų ištikimas tarnas, o trečias šiuo metu esąs Čikagoje ir toliau terorizuojas bei "šviečias" mūsų lietuvius.

Seniai Amerikos lietuvių visuomenė žino apie "Naujienu" redaktoriaus M. Gudelio praeitį, bet vis tylėjo. Pastaraisiais metais, nors dar nedrąsiai, bet vis dažniau pradeda kelti viešumon redaktoriaus darbelius, vis atviriau pradeda pasakyti, kad jis buvo vienas tų, kurie mėgino nužudyti premjerą Voldemarą.

"Naujienu" redaktoriui tokios kalbos ir šnektos yra daugiau kaip karčios piliulės.

gauti. Ne tik marinimas badu, bet ir maisto davimas taikomas kaip bausmė. Vienas iš paprasčiausių ir lengviausių metodų — iš pradžių marinti kalinį badu, o paskui duoti jam pilną lėkštę su didele porcija riebalų, kaip "kompensacija." Devyniais atvejais iš dešimties kalinius po to kamuoją ūmūs skausmai, ir jie būna priversti vėl atsakyti maisto.

Didžioji dauguma kalinių laikoma vienutėse. Jiems leidžiama miegoti tik ant vieno šono, veidu į duris.

Kalėjime yra ir "bendrų kambarų," mažų ir šaltų, su žemomis lubomis. Jose laikoma po 14 politinių kalinių. Jie niekad neišleidžiami iš kameros. Ten jie valgo ir miega. Aplink siaubingai nešvaru. Žmonės miega ant plikų grindų. Nenuostabu, kad tokiomis sąlygomis kaliniai suserga ir miršta. Kai kurie kaliniai kankinami ir įkaitinta geležimi arba pakabinami daugeliui valandų, greitai miršta.

Kaliniai kankinami ir ypač rafinuotai. Pavyzdžiui, jie kelias dienas ir naktis išbūna tokių ryškių lempų šviesoje, kad netenka proto.

KELIA NABAGAMS SIAUBĄ

Kažkoki A. Beržienė "Naujienu" gegužės 21 d. laidoje sunerimus rašo, kad ten pas juos reakcinių nacionalistų fronte reikalai prasti ir labai prasti. Moteris bėda verčia frontininkams—baigusiems aukštesnius mokslus klerikalams. Girdi, "politinio diktatūrinio pagrindo frontininkų užvestas ir vedamas vidaus erzelis taip išvargino visus, kad lietuvius lietuvių pamatęs jau eina į kitą gatvės pusę."

Ir kokios to viso yra pasėkos? Ogi, "kasdien jaučiasi didesnė apatija ir gausėja iš organizacinės veiklos besitraukiančių skaičius. Vaizdas ir nuotaika jau kelia siaubą," rašo ta A. Beržienė.

Anaįptol mes neginame ir neužstojame frontininkų. Jie lygiai tokie pat kaip A. Beržienė ir jos šalininkai su ponu V. Karosu; frontininkams Lietuva irgi okupuota ir ją "vaduoja." Tačiau vis tiek tenka pasakyti, kad A. Beržienė su V. Karosu labai klysta, kai už tarp reakcinių nacionalistų erzelių bėda verčia vien tik frontininkams. A. Beržienė nežino, kad tie erzeliai prasidėjo už vasario 16 aukas. Paskui išsivystė į vienų antrų "marškinų skalbimą." Na, ir tas skalbimas vyksta, nes iš praeities darbų vandens atplaukia iki kaklo vieniems antriems.

Kalbant apie tarp reakcinių nacionalistų didėjančią apatiją ir gausėjantį iš organizacinės veiklos besitraukiančių skaičių, A. Beržienė irgi nesupranta kodėl taip darosi. Nesupranta nabagė, kad ne tik eilinių dypukų, o ir smarkuolių tarpe vis daugiau atsiranda pradedančių suprasti, kad ta "laisvimo" politika, visokie vlikiniai ir altiniai veiksniai yra amerikoniškai tariant tik, "boolshtit."

Ypač vis daugiau taip galvojančių atsiranda, kad atsidarius turistinėms kelionėms į Lietuvą, nebe šimtai, o tūkstančiai buvo nuvykę ir pamatė, kad ten visai to nėra, ką čia pasakoja "vaduotojai" su savo VLIKais ir ALTais. Štai kur šuniukas pakastas dėl tos didėjančios apatijos ir gausėjantio iš organizacinės veiklos besitraukiančių skaičiaus.

Kitas būdas nubausti žmogų—jam uždraudžiama bet kokie fiziniai pratimai, uždraudžiama net judėti kameroje, kurios dydis paprastai būna 1 iš 3 metrų. Tokie draudimai galioja nuo keleto dienų iki šešių mėnesių, ir po to kaliniai nepajėgia vaikščioti.

Siekiant palaužti žmonių valią, Czinčeno kalėjime taikomi šiuolaikiniai kankinimo įrankiai. Tardymų metu naudojamas kažkoks paslaptas įrankis, nuo kurio neapsakomai skauda galva. Šitai kalinys trumpomis pertraukomis kankinamas tol, kol prisipažįsta visais jam inkriminuojančiais klausimais.

Labiausiai paplitusi Czinčeno kalėjimo bausmė—kalinys paprasčiausiai mušamas kumščiais ir spardomas tol, kol sukruvintas netenka samonės.

Buvusių Czinčeno kalėjimo kalinių tarpe "New York Times" mini buvusį Pekino merą Pen Čeni, vieną Tibeto religinių veikėjų, o dabartiniu tarpe—"keturių gauja" Mao Czeduno našle Czian Cin.

Iš "K. T."

ĮAMŽINA LIETUVIŲ KALBININKUS

KAZIMIERO BŪGOS JUBILIEJUI

Lapkričio 6 d. sukanka 100 metų, kai gimė žymus lietuvių kalbininkas Kazimieras Būga. Šiai reikšmingai datai pažymėti sudaryta respublikinė jubiliejinė komisija, vadovaujama akademiko K. Korsako.

Ivyko pirmasis komisijos posėdis, kuriame aptartas jubiliejinį renginių planas. Iškilmingus minėjimus numatyta surengti Vilniuje, Kaune ir Duseto K. Būgos vidurinėje mokykloje muziejinės ekspozicijos bus papildytos eksponatais.

LTSR Mokslų Akademijoje įvyks mokslinė konferencija. Jubiliejaus proga išleidžiami tęstinio leidinio "Lietuvių kalbotyros klausimai" atskiras tomas ir leidinio "Baltistika" specialus numeris. Taip pat bus išleista profesoriaus Z. Zinkevičiaus apybraiža apie K. Būgos gyvenimą ir mokslinę veiklą.

Minėjimai bus surengti mokyklose, kultūros namuose, liaudies universitetuose. "Žinijos" draugija organizuos apie žymų mūsų kalbininką paskaitas.

(atkelta iš 1-mo psl.)

Per du pastaruosius penkmečius kolūkiečiai, tarybinių ūkių darbininkai ir ūkiai pastatė daugiau 60 tūkstančių individualinių ir kooperatyvinių namų, iš jų 1971-1975 metais—36 tūkstančius. 1975 metais gyvenvietėse jau buvo įsikūrę daugiau kaip 50 procentų visų kaimo gyventojų palyginus su 35 procentais 1970 metais. 30 respublikos ūkių jau visus žemdirbius perkėlė iš vienkiamų į gyvenvietes. Kai kurios iš jų tikrai puikios, labai gražios, dailiai sutvarkytos, pažymėtos visasąjunginėmis premijomis.

1956-1977 metais vien tik kolūkiai pastatė 558 kultūros namus, turinčius beveik 120 tūkstančių vietų. Nemaža jų pastatė tarybiniai ūkiai, kitos valstybinės ir kooperatinės organizacijos. Žemdirbiai rūpinasi, kad kultūros įstaigose dirbtų gerai paruošti šio darbo entuziastai—specialistai, vis stengiasi jiems sudaryti geras buitines sąlygas.

[Sutrupintas]

Ofonas Petraškevičius

Vilnis, birželio 14

J. JABLONSKIO ATMINIMUI

Sakiuose gyvuoja graži tradicija: rajono kraštotyrininkų kalbos sekcija kasmet organizuoja kalbos ir literatūros dieną. Ta proga pagerbiami žymūs rajono žmonės, nuspelnę krašto kultūrai. 1974 metais Sakių rajono kraštotyrininkų liuanistų iniciatyva Kubelių kaime, netoli Kudirkos Naumiesčio, ant vaizdingo Sešupės kranto buvo atidengtas memorialinis akmuo, žymintis karo audrų sunaikintą kalbininko Jono Jablonskio gimtinę. O praėjusių metų vasarą Kauno restauravimo dirbtuvių specialistams užbaigus namo-muziejiaus rekonstrukciją Rygiškių kaime (netoli Griškabūdžio), buvo atidarytas memorialinis J. Jablonskio muziejus. Atidarymo iškilnėse, be Sakių rajono partijos ir vykdomojo komiteto atstovų, mokytojų liuanistų, kraštotyrininkų, dalyvavo nemaža svečių: Vilniaus universiteto docentai Juozas Pikėlingis, Arnoldas Pirockinas, kalbininko giminės—dukra dailininkė Julija Jablonskytė-Petkevičienė, vyriausios dukros Onos vyras architektas Vytautas Landsbergis-Zemkalnis, brolio sūnus griškabūdielis Vytautas Jablonskis, sesers dukra agronomė Danutė Čepaitė-Andriušienė, anūkai—muzikologas Vytautas Landsbergis, istorijos daktarė archeologė Rimutė Jablonskytė-Rimantienė, gydytoja Jūratė Petkevičiūtė-Garmuvienė, gydytoja Jonė Petkevičiūtė-Umbrazenė, proanūkiai: Birutė ir Vytautas Landsbergiai, Dovilė Rimantaitė ir kiti artimieji.

Rygiškių muziejiaus atidarymas—tai tik didelio darbo pradžia. Pirmiausiai reikalingas kvalifikuotas ekspozicijos išplanavimas. Šiuo metu muziejiaus ekspонатų skaičius dar negausus. Jono Jablonskio atminimo įamžinimas gimtinėje daug priklausys ne tik nuo vietos entuziastų darbo, bet ir nuo plačiosios visuomenės paramos. Kiekvienas ekspонатas, susijęs su Jono Jablonskio gyvenimu ir lingvistine bei pedagogine veikla, labai laukiamas Rygiškių muziejuje. Praturtinus ir galutinai sutvarkius muziejų Rygiškuose, galbūt reikėtų pagalvoti ir apie Kubilėlius, Jono Jablonskio gimtinę. Būtų gerai, jeigu ten šalia vienišo memorialinio akmens atsirastų, pavyzdžiui, graži sūduvietiška klėtelė su priderančiais įrengta ekspozicija, primenančia, jog ne puošniuose rūmuose, ne dvaruose, o liaudyje, tik lietuviškų klėtelių pastogėse išliko gyva mūsų gimtoji kalba. Nuostabiai gražūs Sešupės vingiai, pagarba dideliame žmogui, be abejo, čia patrauktų mūsų amžininkų ir būsimųjų kartų dėmesį.

Šis tas apie Sionizmą "Draugo" rašeiva J. Pr. yra vienašališkas

Tarptautinis sionizmas rodo vilko dantis: nuo religinių šūkių jis perėjo prie žiaurios šovinizmo, prievartos ir karo praktikos. Jis pajungė savo tikslams Izraelio valstybės politiką. Jis užgrobia arabų teritorijas, ruošia smogikų būrius įvairiose pasaulio dalyse, ypač Arumuosiuose Rytuose.

Kaip buvo pažymėta Izraelio Komunistų partijos XVI suvažiavime, sionizmas apskritai nėra nacionalinis judėjimas. Jis netarnauja jokiems nacionaliniams interesams—nei kuriai nors žydų liaudies masių interesams, nesvarbu, kad ir kur jos bebūtų.

Sionizmas iš esmės yra imperikalizmo įrankis, panaudojamas pasauliniam revoliuciniam procesui silpninti, taip pat ir fašizmas bei jo rasiniai šūkių.

Sionistai buvo ir lieka rasistų dvasios broliais ir pasekėjais.

Sionistai Izraelio vadeivos atkakliai sabotuoja SNO Saugumo Tarybos rezoliuciją dėl kariuomenės išvedimo iš užgrobtų teritorijų, gaudami JAV politinę, ekonominę ir karinę pagalbą.

Apie ką šnibždsai A. Sadatas ir M. Beginas?

Sionizmas—imperializmo ginklas, slopinantis tautų nacionalinio išsivadavimo judėjimą.

Sionizmas, ar jis būtų izraelietiškas, ar kitoks, grindžia savo politiką bendradarbiavimu su stambiaja buržuazija prieš komunistinį judėjimą, skelbia žydų darbo žmonių izoliuotumą nuo jų brolių, kultivuoja nacionalinį pasipūtimą, šovinistinį požiūrį į kitų tautų gyventojus, polinkį į kolonializmą.

Sie faktai pasireiškia ne vien tikta Artimųjų Rytų regione.

Jungtinių Valstijų teritorijoje sionistai smogikai daužo SNO patalpas, padeginėja įvairių visuomeninių organizacijų pastatus, rengia provokacinius sprogimus, yra įvairių teroristinių aktų iniciatoriai.

Sekdami maoistais, sionizmo lyderiai kartoja, kad valdžia remiasi šautuvų vamzdžiais, moko neapkantos ir prievartos, plečia šmeižto kampaniją prieš Tarybų Sąjungą, kitas socializmo šalis.

Sionizmo istorinis vaidmuo pasireiškia mėginimais panaudoti viso pasaulio žydų mases globaliniame kare prieš pažangą Pasaulinio imperializmo pusėje, "sukurti" dar vieną patrankų mėsos, reakcijos darbo jėgos rūšį.

Sionizmas kovoja prieš kiekvieną iš trijų pagrindinių revoliucinių antiimperialistinių jėgų pasaulyje: prieš pasaulinę socializmo sistemą, prieš tarptautinį darbininkų judėjimą, prieš nacionalinio išsivadavimo judėjimą. Iš "Laikas ir Įvykiai."

"Draugo" gegužės 11 dienos laidoje kažkoks J. Pr.(unskis?) vedamajame sumini visą eilę lietuvių, hitlerinės okupacijos metais Lietuvoje, gelbėjusių žydus. Gražu ir džiugu, kad tais hitlerinės okupacijos žiauriais metais buvo žmonių, turėjusių krūtinėje žmogaus širdį, rizikavusių savo gyvybe už žydų gelbėjimą. Bet tas "Draugo" rašeiva J. Pr. neprasitaria nė žodeliu, kiek lietuvių talkininkavo naciams gaudyti žydus ir netgi padėdavo juos šaudyti. Jeigu kas sudarytų jų sąrašą, jis būtų daug ilgesnis už J. Pr. sąrašą gelbėjusių žydus.

Kaip nacistinių nusikaltėlių medžiotojas Simon Wiesenthal laikraščio "Sun-Times" korespondentui pažymi, latvių, lietuvių, estų ir ukrainiečių karinių nusikaltėlių atbėgusių čia Amerikon yra tūkstančiai. Ne keli šimtai, o tūkstančiai! Ir, girdi, jie yra didesni nusikaltėliai už pačius vokiečius nacių, nes žydus naciams išdavinėjo dėl asmeninės materialinės naudos, kai tuo tarpu vokiečiai naciai areštuotų ar nužudytų žydų turtą atiduodavo Reichui, savo valdžiai.

Iš ties, kaip jis sako, kai vokiečiai naciai okupavo Lietuvą, jiems visi Lietuvos gyventojai buvo vienodi, nežinojo kuris yra žydas, kuris yra lietuvis. Žvairiai žvilgterėjusius į vokiečius lygiai šaudė ir žydus ir lietuvius. Tik vėliau, kai susiuostė su nacistiniais nusikaltėliais lietuviams, žydus pradėjo imti už pakarpas kiekia, grūsti į getus, koncentracijos stovyklas ir šaudyti.

Simon Wiesenthal taipgi storai pabrėžia, kad lietuviai naciams žydus išdavinėdavo, kad gavus areštuoto ar sušaudyto žydo butą, jo baldus ir kitokį turtą. Būdavę ir tokių atsitikimų, kad lietuvis sutikdavo žyda gelbėti-priglausti už pinigų, bet kai iš žydo gaudavo pinigų, tai greitai jį naciams išduodavo.

"Draugo" rašeiva J. Pr. apie šiuos lietuvius tyli, tarsi tokių nebuvo. O buvo ir daug buvo pataikavusių ir talkininkavusių naciams. Jų buvo miestuose, kaimuose, kur tik buvo Lietuvoje vokiečių, buvo ir tokių. Atėjūnams naciams svetimame krašte reikėjo talkininkų. Visokie beširdžiai, anti-tarybininkai, antikomunistai, per vienerius metus ragautos tarybinės santvarkos išsigandusi buržuazija buvo jų draugai.

Taipgi reikia turėti galvoje, kad tie, kurie gelbėjo žydus, retas kuris karui baigiantis bėgo su nacių iš Lietuvos. O jeigu kurį naciai ir išvežė į Vokietiją, pokario metais beveik visi grįžo atgal į Lietuvą. Tačiau tie, kurie talkininkavo naciams ir drauge su jais paspruko iš Lietuvos, nė vienas negrįžo atgal į Lietuvą.

Kur jie šiandien yra, komentarų nereikia. Jie yra tų tūkstančių skaičiuje apie kuriuose "Sun-Times" korespondentui papasakojo nacistinių nusikaltėlių medžiotojas Simon Wiesenthal. S. J. J.

RAUDONOJI VĒLIAVA

Raudonoji vėliava—tai revoliucinės kovos prieš carizmą ir kapitalistinę eksploataciją, proletarinės revoliucijos simbolis.

Nuo seniausių laikų žmonės teikė spalvoms simbolinę reikšmę. Taip palaipsniui susiklostė spalvų ir jų aiškinimo hierarchija. Šioje hierarchijoje raudona spalva iš pat pradžių buvo pirmoji. Jos pirminybė prieš kitas spalvas paaiškinama keliomis priežastimis. Senovėje, pavyzdžiui, ji buvo siejama su ugnies—grėsmingos, paslaptingos ir šventos, skleidžiančios šviesą ir šilumą—spalva. Be ugnies nebuvo gyvenimo, nebuvo pažangos. Taigi raudona spalva buvo kažkoki pranašumo, galybės simbolis.

Tokią liaudies pranašumą prieš karališkąją valdžią ir pabandė raudona spalva išreikšti XVIII amžiaus prancūzų buržuazinės revoliucijos ideologai. Iš istorijos mes žinome, kad valdžia liaudžiai tada neatiteko, bet nuo to laiko raudona vėliava pradėjo reikšti maištą, nepasitenkinimą valdžia. Prasidėjus ir besivystant darbininkų judėjimui, ji tapo sukilusio proletariato simboliu. Tokią reikšmę raudona vėliava aiškiai įgavo 1848 metų Europos buržuazinės revoliucijos.

Paryžiaus komuna (1871) galutinai įteisino raudonąją vėliavą—proletariato kovos prieš buržuaziją simbolį. Nuo šiol raudonoji vėliava tapo ne tik liaudies, sukilusios prieš tironiją, bet ir darbininkų socialistinių partijų simboliu.

Raudona spalva tapo oficialia 1864 metais įkurto I Internacionalo spalva, ir neatsitiktinai K. Marksas, atsakydamas 1865 metais į anketos klausimą "Jūsų mėgiama spalva?", visiškai tvirtai pasakė: "Raudona."

Rusijoje raudonoji vėliava—revoliucinės kovos prieš carizmą simbolis—pirmą kartą buvo iškelta 1876 metų gruodžio 6 dieną per demonstraciją-mitingą Peterburge, pačiame Nevos prospekto centre, prie Kazanės soboro. Darbininkas Jakovas Potapovas iškėlė virš susirinkusių galvų raudoną vėliavą—tiksliau, nedidelį raudono audeklo gabalą.

Ši demonstracija įėjo į istoriją kaip pirmoji Rusijos socialinė-revoliucinė demonstracija. Dėl to, kad joje buvo iškelta raudonoji vėliava ir dalyvavo darbininkai, pažangiausi revoliucioneriai teisingai ją laikė "naujo, nepaprastai svarbaus elemento įsijungimo į Rusijos politinį gyvenimą pradžia" ("TSKP istorija").

1905 metais V. Leninas rašė, kad raudonoji vėliava tampa kovos už socializmą vėliava.

Su šiomis raudonosiomis vėliavomis tarybiniai žmonės ėjo į pirmąsias komunistines šeštadienio talkas. Raudonoji vėliava plevėsavo ten, kur darbininkai kirtikliu pažymėdavo pirmojo penkmečio naujųjų statybų vietą. Kukli raudona vėliavėlė buvo ant traktoriaus, kuris arė pirmąją vagą pirmųjų žemės komunų laukuose. Ir pirmasis aukščiausiasis Tarybų šalies apdovanojimas garbingai vadinosi Kovičės raudonosios vėliavos ordinu.

Revoliucijos vėliavos . . . Raudonąją vėliavą—aukščiausią apdovanojimą už spartų, šaunų darbą—gaudavo pirmaujančios gamyklos, cechai, brigados. Raudona vėliavėlė puošė lenktyniavimo nugalėtojų stakles. Ir kuo daugiau buvo tu darbo pergalių, tuo galingesnė darėsi pirmoji pasaulyje socialistinė valstybė.

Vėliavos visada eina su pirmaisiais, ir tie, kurie neša jas šiandien,—kartos pasididžiavimas. Ji plevėsuoja ir šiandien virš pirmųjų KAMAZ-o ir BAM-o statytojų palapinių, virš sutrmdytų Sibiro upių, ji—staklių gaudesys, traktoriaus burzgime, ji—virš visos šalies, praėjusios ilgą kelią nuo Žiemos rūmų šturmo iki kosmoso šturmo . . .

Raudonoji vėliava netapo muziejine istorija. Ji gyvena kaip proletaristo internacionalinės kovos simbolis, revoliucinės kovos už socializmą simbolis. Ji lieka TSKP partinė vėliava ir tada, kai buvo sukurta valstybinė TSRS vėliava. Raudonoji vėliava—darbininkų klasės istorinės pergalės Didžiojoje Spalio socialistinėje revoliucijoje simbolis. Komunistų partijos vadovaujamos herojiškos liaudies, kuriančios socializmą, ginančios jo iškovojimus, kuriančios komunistinę žmonių broliją, simbolis. Kaip negestanti švyturio šviesa, ji rodo žmonijai kelią į naują pasaulį . . .

Aleksejus Baltinas

ŠEIMININKĖMS

ŠEIMININKĖMS APIE BARŠČIUS

Žodynuose apie barščius parašyta gana plačiai, kad tai sriuba iš burokėlių arba kitokių lapinių daržovių, uždaryta grietine, valgoma su virtomis bulvėmis. Lietuvių kulinarinė literatūra pateikia net keletą burokėlių sriubų—barščių receptų, bet beveik visur juos siūlo virti su pomidorų pasta ir actu. Kalbinant senas šeimininkes, kurios ir šiandien moka išvirti labai gardžius barščius, jos pasakys daug nauja. Kad pomidorų pasta, pavyzdžiui, visas sriubas padaro vienodas, "valgyklines," kad ji tinka tik pomidorinei ryžių sriubai, o barščius pagadina. Kad barščiams parūgštinti yra gausybė kitokių priemonių. Vieną iš jų priemonių—burokinę rūgštį—nurodo ir "Žemaičių valgiai," ir dar viena kita knyga, bet ši rūgštis labai specifinio skonio, ne visiems priimtina. Mėgėjai ją gerdavo vietoj giros ir vadindavo burokų rasalu. Išradingos šeimininkės sriubos parūgštinimui atranda vis naujų vertingų pakaitalų. Tai ir rūgštūs obuoliai, ir japoninis svarainis, kaukazinės slyvaitės sultys (be cukraus), citrina bei jos rūgštis. Naudojamos ir vitamino C—askorbinės rūgšties tabletės bei miltukai. Tik labai nerūpestingos, neišrankios šeimininkės pila acto rūgštis.

O kokia įvairovė sriubų, vadinamų barščiais! Visas jas jungia tik tas vienas bruožas, kad yra rūgščios ir valgomos su karštomis bulvėmis. Štai paneminių gyventojai verda ne žuvinę, o žuvinis barščius. Tai labai koncentruotas žuvies sultinis su gausybe prieskonių, gerai užbaltintas grietine ir valgomas su karštomis virtomis bulvėmis. Toks aštrus, kad bulvės

turi kasti labai daug. Barščiai su skilandžiu, barščiai su aviena, barščiai su grybais, rūgštynių barščiai, burokėlių barščiai, pasninkiniai barščiai "cielukai," pienbarščiai, šaltibarščiai su rūgštimi, žalibarščiai, pasninkiniai barščiai "cielukai," pienbarščiai, šaltibarščiai—šie, beje, kiekvienos šeimininkės kitokie, dar šaltibarščiai su rūgštimi, žalibarščiai su silke . . . Kiekvienoje šeimoje jie būdavo verdami truputį kitaip, su nedideliais niuansais, ir tai keisdavo jų skonį. Štai pas mus virdavo barščius su dešra, bet dešra būdavo daroma specialiai tik barščiams, iš visokių skerdienos atliekų—kremzlių, plaučių, mėsos nupjovų, odelių. Jas gerai išrūkydavo, bet valgydavo tik virtas. Į tokią sriubą nereikėdavo dėti jokių prieskonių, viskas ko reikėjo, būdavo dešroje—ir svogūno, ir česnaکو, ir pipirų, ir net kadagių dūmo kvapo. Barščių parūgštinimui sezono metu vartodavo rūgščius obuolius, dažniausia laukinukus, kuriuos smulkiai sutarkuodavo burokine tarka prieš baigiant virti. X.

Laiškai

MIELAS DRAUGE STASY—JONAI!

Būdamas išvykęs į Vokietijos Demokratinę Respubliką, nespėjau pasveikinti Jus garbingo jubiliejaus proga. Tad sveikinu dabar iš Berlyno Jus, sulaukusį, savo septyniadešimtmečio ir apdovanojimą Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardu. Malonu, kad Jūsų gyvenimo kelias, nuoširdaus darbininkų klasės kovotojo ir savo tautos patrioto bei internacionalisto kelias, susilaukė gražaus įvertinimo ir pagerbimo. Nuoširdžiai linkiu Jums tvirtos sveikatos, energijos ir ištvėmės dar daugeliui metų ir daugeliui darbų JAV darbo žmonių, lietuvių tautos ir socializmo labui.

☆

SAN FRANCISCO, CAL.

MOTINOS DIENOS PRAMOGA

Gegužės 14 d. gražiai buvo paminėta Motinos Diena Suomii patalpose, Berkeley, Cal. Džiugu pažymėti, kad mūsų apylinkėje randasi šauniai vyrų, kurie kas metai pasirūpina suruošti nepaprastą ir vaišingą renginį, ir visus renginio darbus atlieka vyrai.

Motinos Dienos renginiuose dalyvių atsilanko apsiečiai, tad ir šį kartą prisipildė žemutinė Suomii salė. Ogi tenka prisiminti, kad šiuo tarpu Kalifornijoje yra nemaža problema su gazolinu, kas apsunkina susisiekimą.

Gegužės mėnuo yra turtingas gimtadieniais, taigi ir šiandien švenčia savo gimtadienius mūsų mielos draugės Violeta Taraškienė, Ksavera Karosienė ir Aldona Fitzgibbons. Šia proga Ksavera ir Violeta pavaišino Motinos Dienos dalyvius tostais, o pokylio dalyviai pasveikino jubilates šiltai ir palinkėjo joms viso geriausio.

Juozas Roland pateikė renginio komitetui \$50 spaudos paramai tai yra po \$25 "Laisvei" ir "Vilniai." Juozas pareiškė, kad tai daroma Motinos Dienos proga. J. Roland pridėjo dar \$6. Rūpestingai dirbo

Atvykau į Vokietijos DR dalyvauti Knygos savaitėje, kuri čia tradiciniai ruošiami prisiminimui tu barbariškų hitlerininkų darbų, kada jie 1933 m. gegužę degino pažangiųjų rašytojų knygas. Kad atsvertų tuos knygų laužus, kurie darė gėdą ir atnešė tiek žalos vokiečių tautai, dabar Demokratinėje Vokietijoje gegužės mėnesį ruošiami knygos populiarinimo savaitė, kurios metu vyksta plačiu mastu knygos ir literatūros propaganda. Viena daugelio priemonių yra knygų autorių susitikimai su skaitytojais.

Kadangi esu vokiškai išleistas knygos "Dviejuose pasauliuose" autorius, šią knygą išleidusi "Verlag der Nation" pakvietė mane dalyvauti šioje savaitėje. Ką tik grįžau iš Erfurto apygardos, kur turėjau keletą susitikimų su skaitytojais bei bibliotekininkais Erfurte, Gotoje, Leinefelde ir Veimare. Kadangi mūsų respublika turi bičiulystės santykius su Erfurto sritimi ir įvyksta dažni tarpusaviai susitikimai, man buvo malonu per tuos susitikimus dar labiau užmegsti kontaktus, gyvu žodžiu painformuoti apie mūsų tautos gyvenimą, jos laimėjimus, apie lietuvių literatūros kelią praeityje ir dabar. Nors knygos savaitė jau baigėsi, dar tęsiu literatūrinius susitikimus Berlyne. Kaip tik vakar įvyko toks pobūvis Berlyno apylinkėse, Muggendorfe, statybinių medžiagų imonėje. Draugiškas pasikalbėjimas užtruko apie 3 valandas ir galėjau pajusti, kaip draugai darbininkai ir tarnautojai domisi mūsų respublikos ir tautos gyvenimu bei literatūra. Per tokius susitikimus leidyklos atstovai išplatinu nemažai knygų su autoriaus autografu.

Būk sveikas, mielas Drauge, viso geriausio Jums ir visiems "Vilnius" darbuotojams bei skaitytojams.

Justas Paleckis

Berlynas
1979.V.16

☆

tie vyrai: J. Karosas, R. Machulis, J. Mozūraitis, A. Taraška ir A. Mugianis, o F. Machulis šį kartą nebegalėjo prisidėti, nes jis neseniai pergyveno akies operaciją. Na, Motinos Dienos ir jos darbuotojų vardu nuoširdi padėka už aukas, vyrams už darbus ir dalyviams už atsilankymą.

Šioje Motinos Dienos jaukioje sueigoje buvo pasigesta mūsų veiklios Valės Sutkienės, kurios sveikata sušlubavo ir jai prisiejo išbūti lignoninėje pora savaitių. Nuoširdus linkėjimai Valutei greit sutvirtėti ir vėl būt energingai ir sveikai.

TARYBŲ SAJUNGOS SOKIŲ ANSAMBLIS

Gegužės 5 dieną didelį įspūdį paliko sanfranciskiečiams Uzbekistano Liaudies ansamblis. Šių talentingų menininkų šokiai su nepaprasta jų muzika įvyko gražioje ir nemažoje Scottish Rite Auditorium. Publika buvo su kaupu. Nemažai grįžo į salę neitilpe. Patalpos buvo per mažos. Pasirodo, amerikiečiai entuziastiškai sutinka tarybinius aukšto talento menininkus.

M. B-tė

Vilnius, birželio 14

DETROIT, MICH.

MIRĖ JONAS KLIMAVICE

Providence ligoninėje š. m. gegužės 9 d. mirė Jonas Klimavice (Klimavičius), sulaukęs 92 m. amžiaus. Buvo pašarvotas Bauža laidotuvių koplyčioje, 1930—25th Street, Detroit. Visas laidotuves gražiai prirėngė ir tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Bauža-Zaparackienė.

Jonas Klimavičius gimė balandžio 23 d. 1887 m. Jurkšų kaime, Vilkaviškio apskrityje. Buvo vienas iš 9 vaikų: aštuoni berniukai ir viena mergytė. Trys broliai pasiekė Ameriką: Pijušas, Juozas ir Jonas. Pijušas 88 metų amžiaus mirė Coldwater, Michigan; Juozas sulaukęs 89 m. mirė Grand Rapids, Michigan prieš apie dešimt metų. Visi kiti broliai ir sesutė mirė Lietuvoje. Jo mamytė Rozalija mirė tik 59 metų amžiaus. Jo tėvelis Juozas turėjo mažą ūkį (6 margus žemės), ir visi vaikai turėjo eit pas kitus uždarbiaut.

Velionis Jonas atvažiavo į New Yorką 1912 metais ir tris metus dirbo cukraus fabrike. Vėliau persikėlė į Detroitą. 1926 m. sugrįžo į Lietuvą ir Pilviškių miestelyje susitiko gražią merginą Adelę Varnaitę. 1927 metais grįžo į Detroitą, atsikvietė savo mylimą Adelę ir spalio 29 d. 1929 m. su ja apšvedė. Gyvendamas Detroit, visą laiką dirbo Chrysler korporacijos Dodge skyriuje. Išėjo į pensiją prieš 22 metus.

Jonas Klimavice

Juozas Klimavičius dalyvavo ir pažangiose organizacijose. Paskutiniu laiku priklausė prie ALDL 52 kp. ir prie Detroito Lietuvių klubo. Skaitė pažangius laikraščius "Liaudies balsas," "Laisvę" ir "Vilni" ir juos visuomet rėmė pinigais. Visą savo gyvenimą dalyvavo su pažangiais lietuviais, o jo žmona Adelė Klimavičienė nuolat dirbdavo virtuvėse visokiems banketams ir parengimams. Jį užpuolė didelis dusulys ir skaudus artritas, kuris susuko rankų ir kojų pirštus. Daug metų negalėjo dalyvauti lietuvių parengimuose, bet pinigais visuomet rėmė visus parengimus ir ypatingai pažangius laikraščius "Laisvę" ir "Vilni," kuriuos jis labai mylėjo. Todėl kai jis buvo pašarvotas Bauža laidotuvių namuose, jo gražus karstas skendo gėlėse ir jį aplankė atsisveikint daug žmonių.

Vilnis, birželio 14

Laidotuvės įvyko gegužės 14 d. Dešimtą valandą laidotuvių direktorė Yolanda Bauža-Zaparackienė pradėjo paskutinį atsisveikinimą su velioniu, gražiai išreikšdama liūdnus žodžius ir perskaitydama pritaikintą tam momentui Venlovos poeziją. Paskui ji pakvietė Stefaniją Masytę, kuri apie velionį kalbėjo angliškai ir lietuviškai. Užbaigus, visi atsisveikino su velioniu praeidami pro jo karstą ir važiuo į Woodlawn kapines, į jo amžiną poilsio vietą. Grabnešiai buvo: Servit Gugas, Mike Stunskas, Frank Nakas, Albertas Litvinas, John Smith ir Eddie Balchunas. Kapinių koplyčioje vėl kalbėjo Stefanija labai susijaudinus, nes karste buvo jos senas artimas draugas Jonas Klimavičius. Visiems einant į kapinių koplyčią, pasigirdo liūdna vargonų muzika, o užbaigus atsisveikinimą, vėl vargonais grojo visiems gerai žinomas liūdnas lietuviškas melodijas. Prie vargonų mūsų muzikė Stella Smith. Jos muzika sujaukino visus. Yolanda Bauža-Zaparackienė velionio žmonos Adelės vardu padėkojo visiems už paslaugas ir kvietė į Detroito Lietuvių Klubą, kur visus pavaišino. Valgius paruošė Antonette Garrelis, Emma Rye ir Alfons Rye.

Velionis paliko dideliame nuliūdime mylimą žmoną Adelę Klimavičienę ir daug draugų ir pažįstamų. Jo kūnas buvo sukremuotas ir pelenai įdėti į urną Woodlawn Mausoleum sienoje.

Mielas Joneli, nustojo tau plakus apsilus širdis ir tu užmerkei akis, o savo mylimą žmoną Adelę ir savo draugus liudėt palikai. **Stefanija**

Cleveland, Ohio

IŠ CLEVELAND LIETUVIŲ MOTEKŲ KLUBO SUSIRINKIMO

Gegužės 10 dieną įvyko Clevelando Lietuvių Moterų klubo narių susirinkimas 1590 St. Clair Ave. Narių atsilankė daug. Pirmininkavo A. Palton. Pirmininkė paprašė dalyvius atsistoti ir viena minute tyloje pagerbti mirusios narės Susanos Simon atminimą, taipgi nuširdaus klubo rėmėjo Stanley Kazilionio atminimą.

Kadangi susirinkimas vyko Motinos Dienos išvakarėse, tai narės atžymėjo Motinos Dieną. Mrs. Damsis padeklamavo jos pačios parašytą eilėrašį, kuriame apibūdina motinos rūpesčius auklėjant vaikus. Taipgi narės rūpestingai apkalbėjo klubo veiklą seniau. Taipgi pažymėjo, kad ir dabar dar klubas veikus ir nemažai atlieka svarbių darbų. Be to, mirus narei, nuperka gyvų gėlių vainiką ir išreiškia užuojautą mirusios artimiesiems.

Susirinkimas klubo vardu sveikino drg. Kuzmickus jų 50 metų vedybų jubiliejaus proga. Kuzmickai pasimokėjo narystės duoklę ir įteikė klubui paramos \$5.20. A. Palton taipgi įteikė klubui \$5 dovaną. A. Zukas pamokėjo duoklę ir apdovanojo klubą \$2.60. Draugai Beny ir Eituis atnešė su buteli stipresnės ir pavaišino susirinkimo dalyvius.

Pranešta, kad drg. M. Garbinčius randasi Euclid General ligoninėje. Jai pasiūsta užuojautos laiškas ir jauniausioji klubo narė Anna Stankus, kuri irgi buvo pagerbta, pažadėjo ligonę aplankyti.

Pietūs ir atpasakoti įspūdžiai

Po susirinkimo, buvo pietūs. Jų metu pirmininkė A. Palton pakvietė mane—J. Petraus papasakoti, kaip praleidau atostogas saulėtoje Floridoje. Pasidžiaugęs, kad pavyko pabėgti iš sniegu apklotu ir salčių sukaustyto Clevelando, atpasakojau savo kelionėje sutiktus nuotykius ir priminiau, kad turėjau progos St. Peterburge sutikti buvusius clevelandiečius Kuzmickus, Anna Salin, mirusių draugų Skerių dukras. Elenora puikiai išsikūrusi. Mane apdovanojo iš jų sodo greipfruitais. Taipgi Kuzmickai vaišino įvairiais šviežiais vaisiais.

Suminėti visus senus pažįstamus ir naujai užmegstas pažintis laikraštyje užimtų daug vietos, nors susirinkime kur kas plačiau paličiau savo malonios viešnagės įspūdžius.

Ko negaliu nepažymėti, tai kad veik visi tenykščiai lietuviai puikiai išikūrę ir vilote vilioja atvykusius iš šiaurės ten apsigyventi.

Nežiūrint, kaip ten puiku, bet palikti Clevelande draugai teikia daug džiaugsmo ir malonumo, bent tai jaučiau sugrįžęs į Clevelandą.

J. Petraus

85 metų Bangladešo gyventojas Bisva Arhado Alio barzda siekia 1 metrą 22 centimetrus. Barzdos priežiūra be priekaištų: abi jo marčios ją kasdien plauna ir tepa aliejumi.

— Virš 60 vietnamiečių, priklausantių Vietnamiečių antikomunistiniam komitetui, piketavo Milwaukee universiteto Bolden salę, kad sutrukdžius David Truong paskaitą apie vietnamiečių šnipinėjimą.

— Austrijoje kancleris Bruno Kreisky su savo socialistų partija vėl laimėjo rinkimus. Politiniai stebėtojai sako, laimėjimą užtikrina kanclerio politika, panaikinusi krašte nedarbą.

Svečiai iš Lietuvos

L. Pakarklienė ir K. Česnauskas

Gegužės 23-25 dienomis Čikagoje buvo staptelėjusi visasąjunginė tarybinė turistų grupė, kurioje buvo ir du lietuviai—LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatė Lina Pakarklienė ir Neringos poilsio namų Nidoje direktorius Kazimieras Česnauskas.

Nežiūrint kaip grupė buvo apkrauta tūrais po Čikagą, abu lietuviai vis tiek rado atliekamo laiko susitikti čia su savo pažįstamais. Ketvirtadienį vakare susitikimas buvo J. ir A. Jokubkų namuose. Kitą dieną A. ir P. Vaitkai svečius pavežiojo po lietuviškas kolonijas Čikagoje. Tą pačią dieną po pietų svečiai išskrido į Vašingtoną.

PUIKIAI PAVYKO LDS KĖGLIO TURNYRAS

Čikagiečiai susilaukė daugelio svečių iš eilės skirtingų miestų atvykusių į LDS 28-tą Nacionalinį Kėglio turnyrą, kuris vyko gegužės 18-19-20 dienomis, Ford City Bowling Center, 7401 So. Cicero Ave. Čikagoje. Ypatingai žaidėjų gausa pasirodė Detroitas, kurie sudarė didelę dalį žaidėjų. Tačiau čikagiečių vyrų komanda nunešė pirmą prizą—trofėjų. Taipgi čikagietės moterys irgi išėjo laimėtojomis. Gražu, kad čikagiečiai taip puikiai pasirodė, nors skriausti svečius nepatogu, tačiau rungtynėse svečiai užmirštami.

Sekmadienį, gegužės 20 d. buvo suruoštas Holiday Inn erdviame restorane banketas. Buvo nemažai norinčių dalyvauti, bet pristigo vietos. Geriau pasakius į tokius banketus reikia iš anksto išigyti bilietus. Šis paveldavimas išigyti bilietus tegu bus pavyzdžiu kitiems.

Banketas buvo šauniai paruoštas, kalbėjo centro prezidentas S. Gugas, LDS 2-ros apskrities pirmininkas R. Jankel ir eilė kitų svečių.

Manau, kad reikia sveikinti čikagiečius LDS sportininkus už jų šaunų pasirodymą, bet kartu reikia priminti, kad neužtenka pasinerti tik sporte, reikia padirbėti, kad gavus daugiau narių į LDS ir užtikrinus ilgą ir garbingą LDS amžių. **Dalyvė**

ČIKAGIEČIAI NEATSILIKO

Sužinojo, kad TSRS ambasados konsulas R. Mališauskas lankosi Čikagoje, paskubomis buvo suruoštas pobūvis, kad tinkamai su juo atsisveikintų, nes buvo žinoma, kad jis ruošiasi aplėisti mūsų šalį ir grįžti į T. Lietuvą. Jo vieton atvyks Edmundas Juškys, kuris prieš kiek laiko ėjo tas pareigas.

Balandžio 27 d. paskubomis prisirinko kupina "Vilnius" salė ir tinkamai atsisveikino su mielu konsulu ir prašė nepamiršti čikagiečių.

Dalyvė

Konsulo R. Mališausko vieton E. Juškys

Plačiai žinomas Amerikos lietuviams TSRS konsulas Rimas Mališauskas, kaip daugeliui yra žinoma, baigė savo tarnybos terminą ir šio mėnesio pradžioje išvyko atgal į Lietuvą kitoms atsakingoms pareigoms. Prieš išvydamas telefonu S. J. Jokubkai perdavė visiems "Vilnius" skaitytojams atsisveikinimo žodį ir geriausius linkėjimus.

Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, taipgi iš paties R. Mališausko, kad į jo vietą atvyko prieš kelerius metus TSRS ambasadoje Vašingtone dirbęs konsulu Edmundas Juškys, taipgi daugeliui Amerikoje žinomas ir pažįstamas.

Kaip R. Mališauskas, taip ir Edmundas Juškys dažnai atvykdamo į Čikagą tarnybos reikalais ir atliekamu laiku yra susitikęs su ne vienu lietuviu ir užvedęs plačią pažintį. Tenka laukti, kad ir dabar, vėl ras laiko atnaujinti tas pažintis ir užmegsti naujas.

Geriasi jam linkėjimai sunkiose ir atsakingose konsulo pareigose. X.

Čikagoje lankėsi iš Lietuvos A. Kubilius

Visą šį mėnesį Amerikoje vieši iš Kauno mechaniką inžinierius Albinas Kubilius. Jis čia atvyko asmenine viza, išskiestas daugeliui žinomam prof. Benjamino Kubiliaus, gyvenančio Hot Springs, Ark.

Paviešėjęs pas savo dėdę prof. B. Kubilių, svečias buvo atvykęs savaitę ir į Čikagą pas savo pažįstamus Marquette Parke. Nedaug kas jam čia per savaitę teko pamatyti, bet dėka prof. B. Kubiliaus bičiuliui A. Poviloniui, susipažino su nemaža lietuvių ir pavažinėjo po Čikagą ir apylinkes.

Birželio 1 d. Vincutė ir Antanas Poviloniai sveičiui suruošė išleistuves į Kaliforniją. Išleistuvių metu svečias reiškė troškimą, kad jo šalis Tarybų Sąjunga ir mūsų Amerika siektų vis geresnių savitarpio santykių. Girdi, kuo bus geresni santykiai, tuo labiau plėsis turizmas ir vienu kitais pasitikėjimas.

Tenka pastebėti, kad inžinierius Albinas Kubilius dar jaunas žmogus, gimęs praeito karo audru metu, augęs ir brendęs jau tarybinės santvarkos sąlygose. X.

NANCY GORDON LANKĖSI CHICAGOJE

Motinos Dienos proga Nancy Gordon iš Messa, Arizona, aplankyti savo velionio vyro Jack mamytės Marcelės Gužaskienės, jos 91 gimtadienio proga. Taipgi pasiliko iki Kapų puošimo dienos. Paskui grįžo į Arizoną. Sakė, kad aplankė daug savo jaunų dienų draugų ir pažįstamų. Savo vizitu esanti patenkinta. V-tė

EX MAINIERIŲ KLUBO NARIŲ ŽINIAI

Siuomi primenu Ex Mainierių Draugiško klubo nariams, kad mūsų susirinkimas įvyks birželio 16 d. 12 val. dieną "Vilnies" salėje, 3116 So. Halsted St. Kaip visuomet, taip ir šį kartą prieš susirinkimą lygiai 12 val. bus duodami šilti pietūs. Tad prašau visų neveluoti.

Turime eilę svarbių klausimų. Prašau narius atsilankyti, kad visus reikalus vieningai apkalbėtume. Taipgi dar yra narių, kurie nepasimokėjo duoklių, pasistenkite pasimokėti, kad nebūtumėte suspenduoti. Sekr. A. Černauskas

KULTŪRIEČIŲ ŽINIAI

Mielos sesės Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narės, prašau nepamiršti, kad birželio 19 d. 12 val. dieną "Vilnies" salėje įvyks mūsų susirinkimas. Prieš susirinkimą bus daroma bendra visų narių fotografija. Nuotrauką įdėsime į LDS 50 metų jubiliejinį albumą, tad svarbu, kad visos narės laiku atsilankytumėte.

Be to, komisija duos raportą apie ruošimą bendro rengimo birželio 24 d., kuris ruošiamas "Vilnies" paramai.

Pasitikiu, kad visos pasistengsite atsilankyti į šį svarbų susirinkimą. Sekr. J. M-nė

Iškilmingai buvo palaidota nuoširdi pažangietė Paulina Simon

Gegužės 22 d. dar gerai prieš 10 val. ryto prisipildė laidotuvių direktoriaus P. J. Ridiko erdvi koplyčia. Visi skubėjo paskutinį kartą patarnauti ir atsisveikinti su ištikima darbo klasės dukra ir kilnia lietuvaite Paulina Simon-Laužikaitė. Kaip žinia, Paulina mirė nuo širdies smūgio 1978 metais, lapkričio 27 d., Downey, Cal., o lapkričio 29 d. po ten atlaikytų laidotuvių buvo sukremuota ir jos pelenai atsiųsti į Čikagą palaidojimui. Bet dėl neribotai nepalankios žiemos, laidojimas buvo atidėtas iki prieš Kapų puošimo dienos.

Lygiai 10 val. prasidėjo laidotuvių apeigos. Liūdnas vargonų balsas pasklydo koplyčioje. Po to, sekė momentui pritaikinta daina atliekanti solistei Estelle Bogden, o vargonais palydėjo muzikė Valeria Urbikas. Apibūdinančią velionės gyvenimą kalbą pasakė "Vilnies" vietos žinių redaktorė Julija Marazienė. Ji priminė, kad velionės Paulinos Simon-Laužikaitės gyvenimo kelias nebuvo rožėmis nuklentas. Dar mažai mergaitei mirė jos motinėle. Jai teko pažinti našlaitės dalis. Sulaukusi 19 metų atvyko į šią šalį, tikėdamasi surasti laimę, bet negreit ją pajuto. Kaimietei jauna mergaitei, atvykusiai į didmiestį ir nemokant kalbos, teko pergyventi visokių nesmagumų. Tik sukūrus šeimą, susituokiant su Antanu Simijonu (Simon) ir susilaukus dukros Sofijos, ji pajuto gyvenimo džiaugsmą. Pavyzdinčiai auklėjo ir išmokslino dukrą, kuri ją taip rūpestingai ir nuoširdžiai globojo iki mirties. Jai mirus, net dviejais atvejais iškėlė puikias laidotuves ir gražiai bei pavyzdinčiai laidoja. Baigus kalbą, vėl sekė daina, o po to laidotuvių direktorius P. J. Ridikas dar kalbėjo anglų kalba ir supažindino su velionės gyvenimu tuos, kurie nesuprato lietuvių kalbos.

Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos 6 narės stovėjo sargyboje pasipuošusios draugijos kaspinais prie savo brangios narės urnos, kas liudijo, kad ji buvo visu mylima ir gerbiama.

Pasibaigus laidotuvių apeigoms, laidotuvių direktorius paprašė dalyvių praeiti pro urną ir atsisveikinti su miela Paulina. Po to skaitlingas palydovų būrys palydėjo velionę į Liétuvių Tautines kapines, kur prie duobės vėl kalbėjo Ridikas ir dukros Sofijos ir žento Chester Kent vardu visiems padėkojo už bilę suteiktas paslaugas ir pakvietė visus į Landmark restoraną pietums, kur atsilankė netoli šimto palydovų.

Svečių tarpe matėsi su sulaužta ranka Barbutė Gelgaidienė, velionės asmeninė draugė, taipgi iš tolimesnių miestų, būtent Nancy Gordon, Vito ir Minnie Juden, P. ir A. Olson, du Chester Kent broliai su šeimomis ir daugelis iš kitų artimesnių miestų.

Taip buvo užbaigta paskutinė kelionė mielos motinos, uošvės ir kilnios idėjos draugės Paulinos Simon. Lai jai bus ramu ilsėtis šalia mylimo vyro Antano, šalia daugelio idėjos ir asmeninių draugų, o mes dažnai aplankysime jos kapą ir prisiminsime, kad ten ilsisi ištikima darbo klasės dukra ir šauni lietuvaite. Laidotuvių Dalyvė

Laiškas redakcijai

Gerbiamieji,

Mes labai norėtume susirašinėti su Amerikoje gyvenančiais lietuviams. Gal galite laikraštyje patalpinti mūsų adresus:

Lithuania USSR,
233032 Kaunas,
Taikos pr. 62-42,
Egidijui Preikšai

Esu 17 metų, mokausi vidurinėje mokykloje.

Lithuania USSR,
233032 Kaunas,
Taikos pr. 66-60
Antanas Rimšas.

Esu 18 metų amžiaus. Domiuosi muzika, sportu, kelionėmis.

J. MAZEIKA SLAUGYMO NAMUOSE

Grįžęs iš ligoninės į namus ir išbuvęs pora savaitių, Jonas Mažeika buvo išvežtas į Cook County ligoninę, iš kur gegužės 23 d. buvo nuvežtas į Michigan Terrace Nursing Home, 3405 So. Michigan Ave., Chicago, Ill. kamb. 107.

Lankymo valandos nuo 1 val. po pietų iki 8 val. vak. Privaziavimas labai patogus. A. L.

NEPAMIRŠO "VILNIES" REIKALŲ

Kazimiera Stukienė apgailestavo, kad negalėjo dalyvauti "Vilnies" dalininkų suvažiavime, nes su sūnum ir jo šeima buvo nuvykę aplankyti savo sesutės ir švogerio Juzės ir Walterio Dorinų, San Diego, Cal. Ji įteikė \$15 ir prašė priskaičiuoti prie suvažiavimo sveikinimų sumos.

Beje, Kazimiera Stukienė sakė, kad ruošiasi vykti į Kanadą, ten aplankys sesutę ir jos šeimą. O rugpjūčio mėnesį vyksianti į T. Lietuvą, aplankys sesutę Janiną ir kitus gimines.

Linkiu sėkmės kelionėse ir dėkoju už nepamiršimą paremti "Vilni." Vilniėtė

PASKUTINIS PAKVIETIMAS Į "VILNIAI" RENGIAMĄ POBŪVĮ

Birželio 24 d. 12 val. dieną "Vilnies" salėje yra rengiamas parengimas, kurio visas uždarbis skiriamas laikraščio "Vilnis" paramai. Ši renginį ruošia visi Čikagos pažangių moterų klubai. Jos pagamins įvairių skanumynų, tinkamai visus dalyvius pavaišins, o kartu stambiau paremsime mums visiems taip brangų laikraštį "Vilnis." Tad prašome padėti visus kitus reikalus į šalį ir dalyvauti birželio 24 rengiamam pobūvyje.

RENGIMO KOMISIJA

LAIKRAŠČIO SKAITYTOJŲ DEŠIMČIAI DIENŲ Ekskursija į Tarybų Lietuvą

Grupė iš Čikagos išvyks rugpjūčio 13 d. ir grįš rugpjūčio 28 d.

Kaina: \$1,270. Tačiau, keičiantis dolerio kursui, iki liepos mėn. gali truputį pasikeisti ir kaina.

Prašome visus, kurie norite važiuoti, greit užsisakyti vietą, prisijungiant \$100 užstatą. Čekį išrašykite American Travel Service Bureau vardu.

Visais kitais reikalais kreipkitės į "Vilnies" administraciją, 3116 So. Halsted, Chicago, IL 60608.

PLANNING YOUR VACATION?

HOLD THE DATE: SUNDAY AUG. 26th

RALLY AT COBO HALL, DETROIT
site of 22nd Convention, CPUSA

SPEAKERS - ENTERTAINMENT
CULTURAL PROGRAM
WATCH FOR DETAILS

Laiškai ir parama "Vilniai"

Gerb. "Vilniai" Adm.,

Siunčiu \$20 pinigine perlaida: \$10 už prenumeratą ir \$10 į fondą. Linkiu, kad laikraštis ilgai gyvuotų. Su pagarba.

Charles P. Lackus
Big Rapids, Mich.

Gerbiami Draugai,

Prisiunčiu mokesčių už laikraštį \$10 ir \$5 paramos. Linkiu Jums nugalėti visus sunkumus ir siuntinėti "Vilni" mums dar ilgai. Būkite sveiki ir drūti.

Pete Bells
St. Louis, Mo.

Gerbiamieji,

Cia rasite \$15. Iš jų \$10 už prenumeratą ir \$5 pabaudos už pavėlavimą. Linkiu Jums gero pasisekimo.

J. Vaičekauskas
Binghamton, N. Y.

Gerb. Draugai,

LLD 198 kp. Oakland, Cal. "Vilniai" aukoja \$100, o Joseph V. Roland, San Francisco, \$25. Jo dovana bus pagerbimui visų Motinų. Viso rasite \$125. Linkiu laikraščiui dar daug metų gyvuoti.

V. Taraškienė
San Francisco, Cal.

Siuomi prisiunčiame iš mūsų pažangiais lietuviais neskaitytos kolonijos mažą dovanėlę laikraščiui "Vilnis." Iš Haverhill, Mass. M. P. Yocunskai \$10; A. Navickas \$10; A. Račkauskienė \$10; M. Sametis \$10, prisimindama savo mirusį vyrą A. Kazlauską, kuris mirė 1970 m. Velionis labai mėgo "Vilni." Ir nuo J. Kodžių \$10 iš Lawrence, Mass. Viso \$50.

Mes visi linkime, kad "Vilnis" dar ilgai mus lankytų.

A. RAČKAUSKIENĖ
Haverhill, Mass.

Gerbiamieji,

Rasite čekį sumoje \$25, tai bus priedas prie suvažiavimo sveikinimų. Atleiskite už suvėlavimą. Turint namuose ligonį, nevisuomet galima laiku suspėti. Linkime visiems geros ir tvirtos sveikatos.

Walteris ir Josephine Dorinai
San Diego, Cal.

"Vilnis" Adm.

Enclosed check for \$25; \$12 for the "Vilnis" subscription and \$13 balance is a donation.

Mrs. Katherine Subuka
Chicago, Ill.

Sofija ir Chester Kent lankėsi "Vilniai" istaigoje gegužės 25 d. ir įteikė "Vilniai" paramai \$200 vanden Sofijos mirusios mamytės Paulinos Simon. Jie priminė, kad velionė Paulina labai mėgo laikraštį, tad jos vardu dar kartą paremia "Vilni." Be to, jie linkėjo, kad "Vilnis" dar ilgai gyvuotų ir teiktų teisingas žinias.

J. M-nė

Vilnis, birželio 14

MIRĘ LIETUVIAI

Gegužės 11 d. mirė Juozapas Drobulis, sulaukęs 90 m. a. Gimė Lietuvoje, Biržų rajone, Daujėnų apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 70 metų.

Gegužės 21 d. mirė Lucy Rosinskienė, sulaukusi 78 m. a. Gimė Lietuvoje, šioje šalyje išgyveno 60 metų.

Gegužės 13 d. mirė Edvardas Remeika, sulaukęs 49 m. a. Gimė Čikagoje.

Gegužės 26 d. mirė Vincas Barauskis, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Užvenčio apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 66 m.

Gegužės 26 d. mirė Veronika Kuoganė-Vaičekauskaitė, sulaukusi 81 m. Gimė Lietuvoje, Raseinių rajone, Lydavėnų apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 65 metus.

Gegužės 26 d. mirė Stefanija Grišmanauskienė - Račkauskaitė, sulaukusi 53 m. a. Gimė Lietuvoje, Alytaus rajone, Simno apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 32 metus.

Gegužės 24 d. mirė Elzbieta Laučienė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje. Į šią šalį atvyko po antro pasaulinio karo.

Gegužės 23 d. Mirė Olga Kuraitienė-Haase, sulaukusi 79 m. a. Gimė Lietuvoje, Raseinių rajone, Vadžgirių kaime. Šioje šalyje išgyveno 27 metus.

Gegužės 22 d. mirė Uršulė Marčinkienė-Giedrikaitė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje, Panevėžio rajone, Naujamiesčio apylinkėje, Pakalniškių kaime. Šioje šalyje išgyveno 65 metus.

Gegužės 21 d. mirė Vincentas Remeikis, sulaukęs 78 m. a. Gimė Lietuvoje, Jurbarko apylinkėje, Smukučiuose.

Gegužės 20 d. mirė Pranas B. Povilaitis, sulaukęs 73 m. a. Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Šioje šalyje išgyveno 29 metus.

Gegužės 20 d. mirė Edvardas Cepauskas, sulaukęs 54 m. a. Gimė Čikagoje.

Gegužės 21 d. mirė Domicelė Pikturienė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje.

Gegužės 15 d. mirė Louis C. Mankus, sulaukęs 56 m. a. Gimė Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 75 metus.

Gegužės 16 d. mirė Marija A. Burbienė, sulaukusi 60 m. a. Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Šioje šalyje išgyveno 30 metų.

Gegužės 15 d. mirė Pranciška Kazlauskienė-Matutytė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje, Telšių rajone, Zemaičių Kalvarijoje. Šioje šalyje išgyveno 68 metus.

LINKĖJIMAI IŠ KUBOS

Gavome laiškutį nuo Misevičių šeimos, kuriame rašo, kad jie iš Meksikos puikiu laivu pasiekė Kubą ir ten praleido pora dienų. Teko dalyvauti koncerte, kurio dalį pildė tarybiniai artistai. Ten žmonės labai draugiški ir jie nuotaikingai praleido laiką.

V-tė

BARBUTĖ GELGAUDIENĖ SUSILAUŽĖ RANKĄ

Gegužės 22 d. per Paulinos Simon laidotuves teko susitikti Barbutę Gelgaudienę. Jos ranka buvo gipse. Paaiškino, kad besitrūsdama namuose paslydo, krito ir sulaužė ranką. Nežiūrint, kad ranką dar skauda, bet dėka dukrų, ji būtinai pasistengė dalyvauti laidotuves savo mylimos draugės Paulinos.

Iki ranka sugis Barbutė bus pas dukrą. Linkiu greit pasveikti.

Julija M.

ČIKAGOJE LANKĖSI M. IR V. YUDEN

Per P. Simonienės laidotuves teko susitikti Minnie ir Yiyo Yuden. Jie atvyko iš Arkinson dalyvauti LDS Nacionaliam Kėglio turnyre. Sakė, kad pasisvečiuos iki Kapų puošimo dienos ir grįš į namus. Jie įteikė \$10 "Vilniai" paramai ir žadėjo plačiau parašyti apie savo viešnagę.

Smagu buvo su jais pasikalbėti. Dėkui už nepamiršimą paremti "Vilni."

Julija M.

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą mirusių šeimoms: Lillijos Gelgotienės vyrui Bruno ir šeimai ir Juozo K. Stalioraičio žmonai Petrei, sūnui Juozui bei jo šeimai. Mes kartu liūdime su Jumis.

W. ir DORINAI
CH. ir M. BARTIBAI
San Diego, Cal.

DOWNEY, CALIFORNIA

Mirus

Paulina Simon - Laužikaitei

Reiškiame gilią užuojautą dukrai Sophie Kent ir jos vyrui Chester, visiems giminėms, draugams, draugėms, seseriai P. Vilšinskienei (Lietuvoje), ir jos šeimai. Mes su Jumis kartu liūdime.

JULIUS ir MARY URBIKAI
ANN ir JOHN PETERS

DOWNEY, CALIFORNIA

Mirus

Paulina Simon - Laužikaitei

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą dukrai Sophie ir žentui Chester Kent, seseriai P. Vilšinskienei (Lietuvoje) kitiems giminėms ir draugams, draugėms. Mes ir kartu su Jumis liūdime.

MARCELLA VASILIAUSKIENĖ
FRANCES - EDWARD JORDAN

DETROIT, MICH.

PRISIMINIMAS

DETROITO LIETUVIŲ MOTERŲ PAŽANGOS KLUBAS liūdnai prisimena savo mirusias nares ir jų pagerbimui skiria šį eilėrašį, kurį parašė klubietė Mary Bacevičienė:

Štai ir vėl laikas, kapų papuošimas,
Mūsų mirusių draugių prisiminimas!
Mes Jūsų kapus puošiam ir dabinam,
Įvairiausias gėles ant jų pasodinam.

Atlėkę paukšteliai joms liūdnai čiulbės,
Jų kilnią praeitį jie mums paminės.
Rasa sidabrinė jų veidus bučiuos,
Baltasis berželis nuliūdęs svyruos.

Buvot energingos drąsos kupinos,
Todėl buvot mūsų visų gerbiamos,
Del labo žmonijos dirbot ir kovojot,
Kol juodąja žemele užsiklojot.

Prabėgs daug metų, Prabėgs daug dienų,
Mes neužmiršime Jūsų atliktų darbų.
Ant visados pasilikot mūsų mintyse,
Mes statom Jums paminklą savo širdyse.

VALDYBA

DOWNEY, California

Mirus

Paulina Simon — Laužikaitei

Reiškiamė gilią užuojautą dukrai Sophie Kent ir jos vyrui Chester, visiems kitiems giminėms, draugams, pažįstamiems, seseriai P. Vilšinskienei (Lietuvoje) ir jos šeimai.

Nancy Gordon
Antanas Chapas
Stella Chapas
Antanina Butkis
Martha Plauška

CLEVELAND, OHIO

MIRUSIŲ PRISIMINIMAS

Kapų puošimo dienos proga su pagarba prisimenu savo šeimos mirusius—vyrą VINČĄ ir dukterį ESTELLE BUSHER, artimus narius VINČĄ JANKAUSKĄ ir BERTHĄ MIKALAJŪNIENĘ.

Savo mylimus tėvelius SIMONĄ ir ELZBIETĄ AMBRAZIŪNUS, gyvenusius Lietuvoje, Paulinavos vienkiemyje, Ariogalos apyl., Kėdainių rajone.

MRS. J. VILCHINSKAS

DETROIT, MICHIGAN

Nuoširdi padėka visiems

Gegužės 9 d. š. m. buvo man nepaprastai skaudus įvykis, kai mirė mano mylimas vyras JONAS KLIMAVICE (Klimavičius). Apie aštuoniolika metų jis kovojo su skaudžiu artritu, kuris susuko rankų ir kojų pirštus, ir su dideliu dusuliu. Nežiūrint, kaip skauda širdis, man reikėjo jį palaidoti, ir buvo daug draugų, kurie man pagelbėjo. Jis buvo sukremuotas gegužės 14 d. Woodlawn kapinėse ir jo pelenai įdėti į sieną.

Visiems suteikusiems paslaugas laike šermenų ir laidotuvių, ir visiems, kurie išreiškė užuojautas, noriu išreikšti širdingą padėką.

Nuoširdus dėkui Stafanijai Masytei už paslaugas ir gražią prakalbą laidotuvių koplyčioje ir kapinėse; grabnešiams John Smith, Albert Litvin, Frank Nakui, Servit Gugui, Mike Stunskui ir Edward Balchunui; Stellai Smith už gražią vargonų muziką kapinių koplyčioje; Detroito Lietuvių Klubui už suteiktą vietos pietums; šeiminkams, kurie priėmė pietus: Antonette Garelis, Emma Rye ir Alfons Rye; laidotuvių direktorei Yolandai Bauža-Zaparackienei už pagalbą ir gražų laidotuvių tvarkymą; Antoinette Webber iš Harper Canton Florist už pristatymą gražių gėlių; visiems už gražius gėlių vainikus ir puokštes; už užuojautas asmeniškai, laiškais ir per laikraščius; visiems už dalyvavimą šermenyse ir laidotuvėse ir visiems bile kuo prisidėjusiems prie tinkamo mano brangiausio palaidojimo.

Jūsų visų suteiktos paslaugos nebus mano užmirštos.

Liūdinti Žmona

ADELĖ KLIMAVICE

LIŪDNAS PRISIMINIMAS MIRUSIOS MOTINĖLĖS

Veronikos Feizienės [Jelgauskienės]

CICERO, ILL.

Liūdnai praslinko vieni metai, kai netikėtai atsiskyrė iš gyvųjų tarpo Veronika Feiza, sulaukusi aštuonias dešimtis keturius metus. Jos jautrioji širdis sustojo plakusi birželio 14 d. 1978 metais.

Paliko giliame nuliūdime sūnų Joną ir kitus gimines Amerikoje.

Gaila, kad tokiai pasižymėjusiai asmenybei teko mus apleisti. Jos nėra mūsų tarpe, bet jos pavyzdingas ir gražus gyvenimas pasiliko mūsų ir kitų jos artimųjų neužmirštas.

May you always walk in sunshine,
And love around you glow,
For the happiness you brought me
No one will ever know.

It broke my heart to leave you,
But you did not go alone,
A part of me went with you.
The day you left home,

Though your smile is gone forever,
And your hand I cannot touch,
But I have so many memories,
Of you mom, whom I Loved so much.

Liūdintis sūnus Jonas Feiza ir kiti giminės bei draugai, šioje šalyje ir Lietuvoje.

DOWNEY, CALIFORNIA

Mirus

Paulina Simon — Laužikaitė

Reiškiamė gilią užuojautą dukrai Sophie Kent ir jos vyrui Chester, visiems giminėms, draugams, draugėms, seseriai O. Vilšinskienei (Lietuvoje) ir jos šeimai.

Z. Danta	M. Marquardt	M. - V. Yuden
M. ir U. Yuško	Mary Mason	Aldona Shaughnessy
A. Wardo	Vito Kent	B. - A. Cherman
A. Dockus	Mrs. V. Kent	Aniele Dockus
F. ir M. Nienus	Mrs. Wm. Monak	A. Litvinas
P. Stakvila	Ona Jokubauskienė	Frank Olson
A. Sharka	Emma Surkes	Aldona Olson
E. & K. Stackwell	Julia Tautvais	O. Dambrauskienė
A. Daukus	Jurgis Montvilas	John Pateckas
W. ir L. Gugas	Alf. Autonowitz	S. J. Jokubka
J. Lipske	Julia Antonowitz	Ona Jokubkienė
J. Samuolis	Valerija Urbikas	J. - M. Marazai
A. ir E. Rye	Pr. Vaitkus	P. Malinauskas
B. Klimas	Antanina Vaitkienė	V. Samuolis
A. Tamulis	K. Stukus	U. Juodaitis
F. ir E. Yoshonis	Birutė Rasins	Helen Milašius
S. ir R. Gugas	Anna Masis	Eva Sankus
C. ir A. Garelis	Pauline Radvilas	J. Marquardt
A. ir M. Vasaris	H. Pajunas	V. ir A. Petrus
M. ir P. Stunskis	Bernice Sopnas	A. ir A. Litvin
G. Janiones	Stanley Sopnas	M. Tvaska
S. Masis	E. Bogden	H. Umaras
T. Masis	K. Sisevich	V. Kirvela
F. Ulinskas	J. Sisevičienė	A. Paulauskas
M. Rudzevičienė	F. J. Norkus	A. Daškus
E. Ulinskas	William Monak	A. ir T. Cotton
F. ir S. Nakas	Dan Kent	F. Clark
M. Bacevich	Della Kent	J. Umaras

Nuoširdi padėka už suteiktas paslaugas laidojant

Pauliną Simon-Laužikaitę

Nieko skaudesnio nėra, kaip mylimos motinos mirtis. Mes tai pergyvenome, kai nelemtoji mirtis užgesino mūsų mylimos motinos ir uošvės Paulinos Simon šviesios gyvybės liepsnelę 1978 metais lapkričio 27 d. Velionė pageidavo, kad jai mirus būtų sukremuota ir jos pelenai būtų palaidoti Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kadangi pasitaikė šalta ir gilaus sniego užversta žiema, pelenų laidojimas buvo nukeltas iki 1979 m. gegužės 22 d. 10 val. ryto iš Ridiko koplyčios.

Laidotuvėms reikėjo plačios visuomenės paslaugu, ko mes susilaukėme ir gana daug. Visiems atskirai neįmanoma padėkoti, tai teiksime priimti nuoširdžią padėką per mūsų ir velionės pamėgtą laikraštį "Vilnis." Nuoširdus dėkui už puikias laidotuvių gėles Kalifornijoje prieš sukremavimą, taipgi už gėles Ridiko koplyčioje LLD 145 kp., Ex Mainierių klubui, Vladui ir Marytei Railoms, muzikai už liūdną muziką koplyčioje Valerijai Urbikas ir solistei Estelle Bogden už momentui pritaikintas dainas, Julijai Marazienei už rūpestingai paruoštą kalbą, garbės sargybos Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narėms, išreiškusiems asmeniškai ir per spaudą užuojautas ir dalyvavusiems laidotuvėse, laidotuvių direktoriui P. J. Ridikui už mandagų ir sąžiningą patarnavimą. "Vilniai" už aprašymus mamytei mirus ir dabar laidojant, ir korespondentams, kurie taip vykusiai parašė.

Jūsų visų suteiktos paslaugos laidojant mūsų brangią Pauliną nebus užmirštos iki mūsų krūtinėse širdys plaks.

Liūdinti Duktė SOFIJA
Zentas CHESTER KENT